

Politica privind utilizarea inteligenței artificiale generative (GenAI) și a Large Language Models (LLMs)

The Bulletin of Linguistic and Intercultural Studies (BSLI) recunoaște faptul că inteligența artificială generativă (GenAI), modelele lingvistice de mari dimensiuni (Large Language Models – LLM) și alte tehnologii asistate de inteligență artificială sunt utilizate din ce în ce mai frecvent în cercetarea academică, redactare, traducere, analiza datelor și comunicarea științifică.

BSLI susține utilizarea responsabilă a acestor tehnologii atunci când ele contribuie la activitatea științifică fără a înlocui contribuția intelectuală umană, judecata critică, asumarea responsabilității sau integritatea cercetării.

Prezenta politică se aplică autorilor, evaluatorilor, editorilor și celorlalți participanți la procesul editorial și trebuie interpretată împreună cu *Declarația privind etica publicării și conduita necorespunzătoare* (Publication Ethics and Malpractice Statement) și cu celelalte politici editoriale ale revistei.

1. Principii fundamentale

Utilizarea GenAI sau a tehnologiilor asistate de inteligență artificială trebuie să respecte următoarele principii:

- responsabilitate umană;
- transparență;
- acuratețe și verificare;
- integritate academică și originalitate;
- confidențialitate;
- protecția proprietății intelectuale;
- protecția vieții private și a datelor cu caracter personal;
- etica cercetării și, acolo unde este cazul, cerințele de securitate.

Autorii, evaluatorii și editorii umani rămân pe deplin responsabili pentru contribuțiile și deciziile care le revin.

Instrumentele AI nu pot înlocui judecata științifică umană.

2. Inteligența artificială și calitatea de autor

Sistemele de inteligență artificială generativă, modelele lingvistice de mari dimensiuni, chatboturile și alte tehnologii asistate de AI nu pot fi menționate în calitate de autori sau coautori ai manuscriselor transmise spre publicare sau publicate de BSLI.

Calitatea de autor presupune responsabilități care pot fi asumate numai de persoane, inclusiv răspunderea pentru acuratețea și integritatea lucrării, aprobarea formei finale a manuscrisului,

gestionarea conflictelor de interese și responsabilitatea de a răspunde întrebărilor referitoare la lucrarea publicată.

Prin urmare, sistemele AI nu pot figura în lista autorilor și nu trebuie citate în calitate de autori.

Autorii umani rămân pe deplin responsabili pentru întregul conținut transmis către BSLI, inclusiv pentru materialele produse sau modificate cu ajutorul tehnologiilor AI.

3. Utilizarea permisă a GenAI/LLMs de către autori

Autorii pot utiliza GenAI/LLMs și tehnologii asistate de AI ca instrumente auxiliare în cercetare și în pregătirea manuscriselor, cu condiția respectării prezentei politici.

Utilizările permise pot include:

- îmbunătățirea lizibilității, exprimării și stilului;
- asistență pentru traducere;
- sprijin în organizarea sau restructurarea textului;
- brainstorming sau explorarea preliminară a unor idei;
- asistență pentru programare, activități computaționale sau prelucrarea datelor;
- sprijin în identificarea literaturii de specialitate, cu condiția verificării independente a tuturor surselor;
- alte forme de asistență pentru cercetare sau redactare desfășurate sub o supraveghere umană semnificativă.

GenAI nu trebuie să înlocuiască gândirea critică, expertiza științifică, interpretarea sau contribuția intelectuală a autorului.

Autorii trebuie să examineze și să verifice independent întregul conținut realizat cu asistența AI înainte de transmiterea manuscrisului.

Autorii răspund pentru acuratețea tuturor afirmațiilor factuale, citatelor, referințelor bibliografice, traducerilor, interpretărilor, analizelor, datelor și concluziilor incluse în manuscris.

4. Declararea utilizării GenAI/LLM

Autorii trebuie să declare utilizarea GenAI/LLM sau a tehnologiilor asistate de AI în pregătirea unui manuscris.

Declarația este obligatorie atunci când un instrument AI a fost utilizat pentru generarea, rescrierea, rezumarea, traducerea, restructurarea, analizarea sau influențarea în alt mod a conținutului științific.

Instrumentele de bază utilizate exclusiv pentru verificarea convențională a ortografiei, gramaticii sau punctuației trebuie să fie declarate, de asemenea.

Declarație privind utilizarea inteligenței artificiale generative și a tehnologiilor asistate de AI/LLM

Se recomandă următoarea formulare:

„În procesul de pregătire a acestei lucrări, autorul/autorii a/au utilizat [DENUMIREA INSTRUMENTULUI/SERVICIULUI] în scopul [SCOPUL UTILIZĂRII]. Ulterior, autorul/autorii a/au examinat și editat, după caz, materialul rezultat, a/au verificat în mod independent acuratețea acestuia și își asumă întreaga responsabilitate pentru conținutul articolului.”

Editorii pot solicita informații suplimentare privind utilizarea tehnologiilor AI atunci când acestea sunt necesare pentru evaluarea integrității, originalității, metodologiei sau reproductibilității unei lucrări.

Nedeclararea unei utilizări semnificative a GenAI poate conduce la măsuri editoriale.

5. Utilizarea GenAI ca parte a metodologiei de cercetare

Atunci când GenAI constituie obiect al cercetării, sursă de date, instrument analitic, intervenție experimentală sau componentă substanțială a metodologiei de cercetare, utilizarea sa trebuie descrisă în secțiunea metodologică a manuscrisului.

După caz, autorii trebuie să precizeze:

- denumirea sistemului AI;
- modelul și versiunea, atunci când acestea pot fi identificate;
- furnizorul;
- data sau perioada utilizării;
- prompturile relevante sau strategia de formulare a acestora;
- parametrii sau setările relevante;
- procedurile utilizate pentru colectarea, selectarea, codificarea, validarea sau interpretarea rezultatelor;
- procedurile de supraveghere și verificare umană;
- limitările metodologice cunoscute.

Atunci când prompturile, corpusurile generate prin AI sau rezultatele produse de sistemele AI reprezintă materiale de cercetare semnificative, autorii sunt încurajați să le pună la dispoziție ca materiale suplimentare, în măsura în care acest lucru este permis de cerințele privind drepturile de autor, protecția vieții private, etica, securitatea, confidențialitatea și legislația aplicabilă.

Scopul acestor informații este de a permite cititorilor să înțeleagă și, în măsura în care este posibil în mod rezonabil, să reproducă procesul de cercetare.

6. Acuratețea, sursele și referințele bibliografice

Conținutul generat de GenAI nu trebuie considerat în mod automat fiabil.

Autorii trebuie să verifice independent afirmațiile factuale și informațiile bibliografice produse sau sugerate de sistemele AI, utilizând surse autorizate și verificabile.

Referințele, citatele, sursele, datele, dovezile, rezultatele sau alte materiale fabricate ori imposibil de verificat nu trebuie incluse într-un manuscris.

Autorii sunt responsabili pentru atribuirea corespunzătoare a surselor, obținerea permisiunilor necesare și prevenirea plagiatului sau a încălcării drepturilor de autor.

Sistemele GenAI nu trebuie, în mod obișnuit, citate ca surse de autoritate științifică pentru afirmații factuale sau academice.

Atunci când interacțiunea cu un sistem AI reprezintă material primar de cercetare — de exemplu, într-un studiu care analizează răspunsurile unui LLM — sistemul și interacțiunea trebuie documentate ca materiale de cercetare în conformitate cu cerințele metodologice și de citare adecvate studiului respectiv.

7. Materiale de cercetare generate sau modificate prin AI

GenAI nu trebuie utilizată pentru fabricarea, falsificarea sau manipularea înșelătoare a:

- datelor de cercetare;
- dovezilor empirice;
- citatelor;
- documentelor;
- imaginilor;
- înregistrărilor audio sau video;
- răspunsurilor participanților;
- traducerilor prezentate drept date primare;
- rezultatelor cercetării.

Atunci când materialele generate sau modificate prin AI constituie în mod legitim o parte a designului cercetării, originea lor și metoda prin care au fost generate sau modificate trebuie declarate în mod clar.

Materialele sintetice sau generate prin AI trebuie identificate ca atare atunci când există posibilitatea rezonabilă ca cititorii să le interpreteze drept materiale empirice sau documentare autentice.

Autorii răspund pentru respectarea cerințelor aplicabile privind drepturile de autor, protecția vieții private, protecția datelor, etica cercetării și securitatea în utilizarea materialelor generate sau modificate prin AI.

8. Informații confidențiale, sensibile, personale, restricționate sau clasificate

Autorii trebuie să manifeste o atenție deosebită atunci când utilizează tehnologii AI în cercetări care implică informații confidențiale, sensibile, cu caracter personal, proprietare, restricționate sau clasificate.

Astfel de informații nu trebuie introduse în sisteme AI accesibile publicului sau în servicii terțe neautorizate.

Această cerință prezintă o importanță deosebită în cazul cercetărilor referitoare la securitatea națională, intelligence, apărare, aplicarea legii, infrastructuri critice, persoane sau comunități vulnerabile, date culturale ori lingvistice sensibile și alte contexte în care divulgarea neautorizată poate genera riscuri juridice, etice, instituționale, de confidențialitate sau de securitate.

Autorii sunt responsabili pentru asigurarea conformității utilizării tehnologiilor AI cu toate obligațiile legale, instituționale, contractuale, etice, de protecție a datelor și de securitate aplicabile.

9. Utilizarea GenAI de către evaluatori

Manuscrisele transmise către BSLI reprezintă comunicări științifice confidențiale.

Evaluatorii nu trebuie să încarce un manuscris transmis spre evaluare, părți ale acestuia, date nepublicate, figuri, materiale suplimentare sau informații care dezvăluie conținutul unei lucrări în sisteme GenAI accesibile publicului sau în servicii terțe neautorizate.

Această interdicție se aplică inclusiv atunci când un serviciu AI se prezintă drept „privat”, cu excepția situațiilor în care utilizarea sa a fost autorizată în mod expres de BSLI și au fost instituite garanții corespunzătoare privind confidențialitatea, proprietatea intelectuală, protecția datelor și securitatea.

Evaluatorii trebuie să realizeze personal evaluarea științifică a manuscriselor.

GenAI nu trebuie să înlocuiască gândirea critică, expertiza, evaluarea independentă sau judecata evaluatorului.

Evaluatorii rămân pe deplin responsabili pentru acuratețea, caracterul adecvat, echitatea și conținutul intelectual al evaluărilor formulate.

10. Utilizarea GenAI de către editori

Editorii trebuie să păstreze confidențialitatea manuscriselor transmise și a comunicărilor editoriale aferente.

Editorii nu trebuie să încarce manuscrise nepublicate, rapoarte de evaluare, materiale suplimentare, informații despre autori sau alte informații confidențiale privind manuscrisele în sisteme GenAI accesibile publicului sau în servicii terțe neautorizate.

GenAI nu poate decide în mod independent:

- dacă un manuscris intră în procesul de peer review;
- selectarea sau evaluarea evaluatorilor;
- acceptarea sau respingerea unui manuscris;
- decizia editorială finală.

Evaluarea editorială și deciziile finale trebuie să rămână sub control uman semnificativ.

Tehnologiile asistate de AI pot sprijini activități administrative, tehnice, lingvistice, de verificare a similitudinilor, de gestionare a metadatelor sau de producție, cu condiția existenței unor garanții corespunzătoare privind confidențialitatea, proprietatea intelectuală, protecția vieții private și securitatea.

Atunci când BSLI utilizează în mod curent GenAI în procese editoriale sau de producție care influențează în mod semnificativ conținutul publicat, revista va informa autorii cu privire la această utilizare, atunci când este cazul.

Editorii rămân responsabili pentru integritatea procesului editorial și pentru toate deciziile editoriale finale.

11. Detectarea conținutului generat prin AI

BSLI nu consideră că instrumentele automate de detectare a conținutului generat prin AI constituie, prin ele însele, dovezi suficiente privind utilizarea necorespunzătoare a AI sau existența unei abateri de la integritatea cercetării.

Sistemele automate de detectare pot produce atât rezultate fals pozitive, cât și fals negative și, prin urmare, nu trebuie să reprezinte singurul temei al unei decizii editoriale sau al unei acuzații de conduită necorespunzătoare.

În cazul apariției unor suspiciuni, editorii pot solicita autorilor clarificări și pot cere documentație relevantă, materiale de cercetare, versiuni anterioare ale manuscrisului, informații metodologice, date-sursă sau alte dovezi necesare pentru evaluarea integrității lucrării.

Orice investigație va lua în considerare ansamblul dovezilor disponibile și se va desfășura în conformitate cu procedurile revistei privind etica publicării.

12. Utilizări neacceptabile ale GenAI

Următoarele practici sunt incompatibile cu standardele BSLI:

- menționarea unui sistem AI ca autor sau coautor;
- fabricarea sau falsificarea datelor, dovezilor, surselor, citatelor, referințelor sau rezultatelor;
- transmiterea unui conținut științific generat prin AI fără o contribuție intelectuală și o supraveghere umană corespunzătoare;
- ascunderea utilizării substanțiale a AI atunci când declararea acesteia este obligatorie;
- utilizarea materialelor generate prin AI într-un mod care constituie plagiat sau încalcă drepturile de autor ori alte drepturi de proprietate intelectuală;
- utilizarea AI pentru fabricarea sau manipularea înșelătoare a materialelor de cercetare;
- compromiterea confidențialității manuscriselor în procesul de peer review sau în procesarea editorială;
- prelucrarea informațiilor protejate, restricționate, sensibile sau clasificate prin intermediul unor sisteme AI neautorizate;

- utilizarea GenAI pentru a uzurpa identitatea autorilor, evaluatorilor, participanților la cercetare, surselor sau altor persoane;
- utilizarea AI ca substitut pentru judecata științifică, verificare sau asumarea responsabilității;
- utilizarea GenAI pentru fabricarea sau manipularea citărilor, rapoartelor de evaluare, identităților sau altor elemente ale evidenței științifice.

13. Încălcarea politicii

Suspiciunile privind încălcarea prezentei politici vor fi evaluate de la caz la caz.

În funcție de natura, amploarea, intenția și consecințele încălcării, BSLI poate:

- solicita clarificări sau documente justificative;
- solicita revizuirea sau corectarea manuscrisului;
- dispune o evaluare editorială sau etică suplimentară;
- respinge manuscrisul;
- publica o corecție, o expresie de îngrijorare sau o retractare după publicare;
- adopta alte măsuri în conformitate cu *Publication Ethics and Malpractice Statement* și cu standardele aplicabile privind etica publicării.

Nedeclararea utilizării AI nu constituie în mod automat o abatere de la integritatea cercetării. Cu toate acestea, ascunderea deliberată, fabricarea sau falsificarea informațiilor, încălcarea confidențialității ori alte utilizări înșelătoare ale AI pot constitui abateri.

14. Responsabilitatea umană

Indiferent de tehnologiile utilizate, responsabilitatea pentru comunicarea științifică rămâne umană.

Autorii răspund pentru manuscrisele lor.

Evaluatorii răspund pentru evaluările lor.

Editorii răspund pentru deciziile editoriale.

Utilizarea GenAI nu transferă și nu diminuează aceste responsabilități.

15. Revizuirea politicii

Tehnologiile GenAI/LLMS, cadrele de reglementare și standardele publicării științifice evoluează rapid.

BSLI va revizui periodic prezenta politică și o poate modifica pentru a reflecta evoluțiile privind etica publicării, comunicarea științifică, integritatea cercetării, protecția datelor, proprietatea intelectuală, securitatea și utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale.

The Bulletin of Linguistic and Intercultural Studies (BSLI)
(ISSN 3153-2578, ISSN-L 3100-8291)

Autorii, evaluatorii și editorii trebuie să consulte versiunea politicii aflată în vigoare în etapa relevantă a procesului editorial.

Ultima actualizare: septembrie 2026